

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการหมุนเวียนของเงินในประเทศไทย ทั้งอัตราการหมุนเวียนของเงินตามความหมายแคบ (V1) และอัตราการหมุนเวียนของเงินตามความหมายกว้าง (V2) โดยใช้ข้อมูลทศัญฉุฎมิรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2540 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2552 ด้วยวิธีการประมาณการแบบจำลองทางเศรษฐมิติด้วยวิธี Cointegration เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของแบบจำลอง และทำการศึกษาการปรับตัวในระยะสั้นของแบบจำลองด้วยวิธี Error Correction Model รวมทั้งทำการศึกษาการตอบสนองของอัตราการหมุนเวียนของเงินที่มีต่อตัวแปรต่างๆ ด้วยวิธี Impulse Response Function

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการหมุนเวียนของเงินตามความหมายแคบ ได้แก่ จำนวนรวมสาขาของธนาคารพาณิชย์และสถาบันรับฝากเงิน นวัตกรรมทางการเงิน สิ่งที่ใช้แทนเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของวิรัชมหานชน อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำตามลำดับ และสำหรับปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการหมุนเวียนของเงินตามความหมายกว้าง ได้แก่ นวัตกรรมทางการเงิน จำนวนรวมสาขาของธนาคารพาณิชย์และสถาบันรับฝากเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของวิรัชมหานชน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ อัตราเงินเฟ้อ และสิ่งที่ใช้แทนเงินตามลำดับ ซึ่งแบบจำลองทั้งสองมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว สำหรับการศึกษการปรับตัวในระยะสั้นพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การปรับตัวในระยะสั้น (Speed of Adjustment Coefficient) ของตัวแปรต่างๆ มีค่าการปรับตัวอยู่ในช่วง 0 ถึง -2 และมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาการตอบสนองของอัตราการหมุนเวียนของเงินที่มีต่อตัวแปรต่างๆ ด้วยวิธี Impulse Response Function พบว่า อัตราการหมุนเวียนของเงินมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงก่อนนวัตกรรมทางการเงิน สิ่งที่ใช้แทนเงิน อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในทิศทางเดียวกัน และมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่อจำนวนรวมสาขาของธนาคารพาณิชย์และสถาบันรับฝากเงิน และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในทิศทางตรงกันข้าม

The objectives of this study are to study the factors affecting velocity of money in Thailand; both the velocity of money in its narrow sense, meaning (V1), and in its broader sense (V2), by drawing on quarterly data from the first quarter of 1997 through to the third quarter of 2009. Econometric models were estimated by applying Johansen and Juselius's co-integration analysis and an error correction model (ECM) analysis, in combination with the use of impulse response function analysis (IRF).

The results indicate that the velocity of narrow money (V1) depends on the number of branches of commercial banks and deposit-taking institutions, on financial innovation, the existence of 'near-money', debenture rates, the inflation rate and time-deposit rates. The velocity of broad money (V2) depends on financial innovation, the number of branches of commercial banks and deposit-taking institutions, debenture rates, time-deposit rates, the inflation rate and the existence of 'near-money'. The two models reveal a long-term equilibrium relationship. For the study of adjustments in the short term, it was found that the speed of adjustment coefficient of the variables adjusted in the range 0 to -2 and was thus significant.

An analysis of the impulse response of the velocity of money to certain variables, found that the velocity of money responds to financial innovation, the existence of 'near-money', debenture rates and the inflation rate, in the same direction, and to the number of branches of commercial banks and deposit-taking institutions, as well as the time-deposit rates, in an opposing direction.